

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU UGOVORA O
TRGOVINI NAORUŽANJEM

Član 1.

Potvrđuje se Ugovor o trgovini naoružanjem, sačinjen u Njujorku, 28. marta 2013. godine, u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Ugovora o trgovini naoružanjem u originalu na engleskom jeziku i prevodu na srpski jezik glasi:

The Arms Trade Treaty

Preamble

The States Parties to this Treaty,

Guided by the purposes and principles of the Charter of the United Nations,

Recalling Article 26 of the Charter of the United Nations which seeks to promote the establishment and maintenance of international peace and security with the least diversion for armaments of the world's human and economic resources,

Underlining the need to prevent and eradicate the illicit trade in conventional arms and to prevent their diversion to the illicit market, or for unauthorized end use and end users, including in the commission of terrorist acts,

Recognizing the legitimate political, security, economic and commercial interests of States in the international trade in conventional arms,

Reaffirming the sovereign right of any State to regulate and control conventional arms exclusively within its territory, pursuant to its own legal or constitutional system,

Acknowledging that peace and security, development and human rights are pillars of the United Nations system and foundations for collective security and recognizing that development, peace and security and human rights are interlinked and mutually reinforcing,

Recalling the United Nations Disarmament Commission Guidelines for international arms transfers in the context of General Assembly resolution 46/36H of 6 December 1991,

Noting the contribution made by the United Nations Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All Its Aspects, as well as the Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, Their Parts and Components and Ammunition, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, and the International Instrument to Enable States to Identify and Trace, in a Timely and Reliable Manner, Illicit Small Arms and Light Weapons,

Recognizing the security, social, economic and humanitarian consequences of the illicit and unregulated trade in conventional arms,

Bearing in mind that civilians, particularly women and children, account for the vast majority of those adversely affected by armed conflict and armed violence,

Recognizing also the challenges faced by victims of armed conflict and their need for adequate care, rehabilitation and social and economic inclusion,

Emphasizing that nothing in this Treaty prevents States from maintaining and adopting additional effective measures to further the object and purpose of this Treaty,

Mindful of the legitimate trade and lawful ownership, and use of certain conventional arms for recreational, cultural, historical, and sporting activities, where such trade, ownership and use are permitted or protected by law,

Mindful also of the role regional organizations can play in assisting States Parties, upon request, in implementing this Treaty,

Recognizing the voluntary and active role that civil society, including non-governmental organizations, and industry, can play in raising awareness of the object and purpose of this Treaty, and in supporting its implementation,

Acknowledging that regulation of the international trade in conventional arms and preventing their diversion should not hamper international cooperation and legitimate trade in materiel, equipment and technology for peaceful purposes,

Emphasizing the desirability of achieving universal adherence to this Treaty,

Determined to act in accordance with the following principles;

Principles

– The inherent right of all States to individual or collective self-defence as recognized in Article 51 of the Charter of the United Nations;

– The settlement of international disputes by peaceful means in such a manner that international peace and security, and justice, are not endangered in accordance with Article 2 (3) of the Charter of the United Nations;

– Refraining in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations in accordance with Article 2 (4) of the Charter of the United Nations;

– Non-intervention in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any State in accordance with Article 2 (7) of the Charter of the United Nations;

– Respecting and ensuring respect for international humanitarian law in accordance with, inter alia, the Geneva Conventions of 1949, and respecting and ensuring respect for human rights in accordance with, inter alia, the Charter of the United Nations and the Universal Declaration of Human Rights;

– The responsibility of all States, in accordance with their respective international obligations, to effectively regulate the international trade in conventional arms, and to prevent their diversion, as well as the primary responsibility of all States in establishing and implementing their respective national control systems;

– The respect for the legitimate interests of States to acquire conventional arms to exercise their right to self-defence and for peacekeeping operations; and to produce, export, import and transfer conventional arms;

- Implementing this Treaty in a consistent, objective and non-discriminatory manner,

Have agreed as follows:

Article 1

Object and Purpose

The object of this Treaty is to:

– Establish the highest possible common international standards for regulating or improving the regulation of the international trade in conventional arms;

– Prevent and eradicate the illicit trade in conventional arms and prevent their diversion;

for the purpose of:

– Contributing to international and regional peace, security and stability;

- Reducing human suffering;
- Promoting cooperation, transparency and responsible action by States Parties in the international trade in conventional arms, thereby building confidence among States Parties.

Article 2

Scope

1. This Treaty shall apply to all conventional arms within the following categories:

- (a) Battle tanks;
- (b) Armoured combat vehicles;
- (c) Large-calibre artillery systems;
- (d) Combat aircraft;
- (e) Attack helicopters;
- (f) Warships;
- (g) Missiles and missile launchers; and
- (h) Small arms and light weapons.

2. For the purposes of this Treaty, the activities of the international trade comprise export, import, transit, trans-shipment and brokering, hereafter referred to as "transfer".

3. This Treaty shall not apply to the international movement of conventional arms by, or on behalf of, a State Party for its use provided that the conventional arms remain under that State Party's ownership.

Article 3

Ammunition/Munitions

Each State Party shall establish and maintain a national control system to regulate the export of ammunition/munitions fired, launched or delivered by the conventional arms covered under Article 2 (1), and shall apply the provisions of Article 6 and Article 7 prior to authorizing the export of such ammunition/munitions.

Article 4

Parts and Components

Each State Party shall establish and maintain a national control system to regulate the export of parts and components where the export is in a form that provides the capability to assemble the conventional arms covered under Article 2 (1) and shall apply the provisions of Article 6 and Article 7 prior to authorizing the export of such parts and components.

Article 5

General Implementation

1. Each State Party shall implement this Treaty in a consistent, objective and non-discriminatory manner, bearing in mind the principles referred to in this Treaty.

2. Each State Party shall establish and maintain a national control system, including a national control list, in order to implement the provisions of this Treaty.

3. Each State Party is encouraged to apply the provisions of this Treaty to the broadest range of conventional arms. National definitions of any of the categories covered under Article 2 (1) (a)-(g) shall not cover less than the descriptions used in the United Nations Register of Conventional Arms at the time of entry into force of this Treaty. For the category covered under Article 2 (1) (h), national definitions shall not cover less than the descriptions used in relevant United Nations instruments at the time of entry into force of this Treaty.

4. Each State Party, pursuant to its national laws, shall provide its national control list to the Secretariat, which shall make it available to other States Parties. States Parties are encouraged to make their control lists publicly available.

5. Each State Party shall take measures necessary to implement the provisions of this Treaty and shall designate competent national authorities in order to have an effective and transparent national control system regulating the transfer of conventional arms covered under Article 2 (1) and of items covered under Article 3 and Article 4.

6. Each State Party shall designate one or more national points of contact to exchange information on matters related to the implementation of this Treaty. Each State Party shall notify the Secretariat, established under Article 18, of its national point(s) of contact and keep the information updated.

Article 6

Prohibitions

1. A State Party shall not authorize any transfer of conventional arms covered under Article 2 (1) or of items covered under Article 3 or Article 4, if the transfer would violate its obligations under measures adopted by the United Nations Security Council acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations, in particular arms embargoes.

2. A State Party shall not authorize any transfer of conventional arms covered under Article 2 (1) or of items covered under Article 3 or Article 4, if the transfer would violate its relevant international obligations under international agreements to which it is a Party, in particular those relating to the transfer of, or illicit trafficking in, conventional arms.

3. A State Party shall not authorize any transfer of conventional arms covered under Article 2 (1) or of items covered under Article 3 or Article 4, if it has knowledge at the time of authorization that the arms or items would be used in the commission of genocide, crimes against humanity, grave breaches of the Geneva Conventions of 1949, attacks directed against civilian objects or civilians protected as such, or other war crimes as defined by international agreements to which it is a Party.

Article 7

Export and Export Assessment

1. If the export is not prohibited under Article 6, each exporting State Party, prior to authorization of the export of conventional arms covered under Article 2 (1) or of items covered under Article 3 or Article 4, under its jurisdiction and pursuant to its national control system, shall, in an objective and non-discriminatory manner, taking into account relevant factors, including information provided by the importing State in

accordance with Article 8 (1), assess the potential that the conventional arms or items:

(a) would contribute to or undermine peace and security;

(b) could be used to:

(i) commit or facilitate a serious violation of international humanitarian law;

(ii) commit or facilitate a serious violation of international human rights law;

(iii) commit or facilitate an act constituting an offence under international conventions or protocols relating to terrorism to which the exporting State is a Party; or

(iv) commit or facilitate an act constituting an offence under international conventions or protocols relating to transnational organized crime to which the exporting State is a Party.

2. The exporting State Party shall also consider whether there are measures that could be undertaken to mitigate risks identified in (a) or (b) in paragraph 1, such as confidence-building measures or jointly developed and agreed programmes by the exporting and importing States.

3. If, after conducting this assessment and considering available mitigating measures, the exporting State Party determines that there is an overriding risk of any of the negative consequences in paragraph 1, the exporting State Party shall not authorize the export.

4. The exporting State Party, in making this assessment, shall take into account the risk of the conventional arms covered under Article 2 (1) or of the items covered under Article 3 or Article 4 being used to commit or facilitate serious acts of gender-based violence or serious acts of violence against women and children.

5. Each exporting State Party shall take measures to ensure that all authorizations for the export of conventional arms covered under Article 2 (1) or of items covered under Article 3 or Article 4 are detailed and issued prior to the export.

6. Each exporting State Party shall make available appropriate information about the authorization in question, upon request, to the importing State Party and to the transit or trans-shipment States Parties, subject to its national laws, practices or policies.

7. If, after an authorization has been granted, an exporting State Party becomes aware of new relevant information, it is encouraged to reassess the authorization after consultations, if appropriate, with the importing State.

Article 8

Import

1. Each importing State Party shall take measures to ensure that appropriate and relevant information is provided, upon request, pursuant to its national laws, to the exporting State Party, to assist the exporting State Party in conducting its national export assessment under Article 7. Such measures may include end use or end user documentation.

2. Each importing State Party shall take measures that will allow it to regulate, where necessary, imports under its jurisdiction of conventional arms covered under Article 2 (1). Such measures may include import systems.

3. Each importing State Party may request information from the exporting State Party concerning any pending or actual export authorizations where the importing State Party is the country of final destination.

Article 9

Transit or trans-shipment

Each State Party shall take appropriate measures to regulate, where necessary and feasible, the transit or trans-shipment under its jurisdiction of conventional arms covered under Article 2 (1) through its territory in accordance with relevant international law.

Article 10

Brokering

Each State Party shall take measures, pursuant to its national laws, to regulate brokering taking place under its jurisdiction for conventional arms covered under Article 2 (1). Such measures may include requiring brokers to register or obtain written authorization before engaging in brokering.

Article 11

Diversions

1. Each State Party involved in the transfer of conventional arms covered under Article 2 (1) shall take measures to prevent their diversion.

2. The exporting State Party shall seek to prevent the diversion of the transfer of conventional arms covered under Article 2 (1) through its national control system, established in accordance with Article 5 (2), by assessing the risk of diversion of the export and considering the establishment of mitigation measures such as confidence-building measures or jointly developed and agreed programmes by the exporting and importing States. Other prevention measures may include, where appropriate: examining parties involved in the export, requiring additional documentation, certificates, assurances, not authorizing the export or other appropriate measures.

3. Importing, transit, trans-shipment and exporting States Parties shall cooperate and exchange information, pursuant to their national laws, where appropriate and feasible, in order to mitigate the risk of diversion of the transfer of conventional arms covered under Article 2 (1).

4. If a State Party detects a diversion of transferred conventional arms covered under Article 2 (1), the State Party shall take appropriate measures, pursuant to its national laws and in accordance with international law, to address such diversion. Such measures may include alerting potentially affected States Parties, examining diverted shipments of such conventional arms covered under Article 2 (1), and taking follow-up measures through investigation and law enforcement.

5. In order to better comprehend and prevent the diversion of transferred conventional arms covered under Article 2 (1), States Parties are encouraged to share relevant information with one another on effective measures to address diversion. Such information may include information on illicit activities including corruption, international trafficking routes, illicit brokers, sources of illicit supply, methods of concealment, common points of dispatch, or destinations used by organized groups engaged in diversion.

6. States Parties are encouraged to report to other States Parties, through the Secretariat, on measures taken in addressing the diversion of transferred conventional arms covered under Article 2 (1).

Article 12

Record keeping

1. Each State Party shall maintain national records, pursuant to its national laws and regulations, of its issuance of export authorizations or its actual exports of the conventional arms covered under Article 2 (1).

2. Each State Party is encouraged to maintain records of conventional arms covered under Article 2 (1) that are transferred to its territory as the final destination or that are authorized to transit or trans-ship territory under its jurisdiction.

3. Each State Party is encouraged to include in those records: the quantity, value, model/type, authorized international transfers of conventional arms covered under Article 2 (1), conventional arms actually transferred, details of exporting State(s), importing State(s), transit and trans-shipment State(s), and end users, as appropriate.

4. Records shall be kept for a minimum of ten years.

Article 13

Reporting

1. Each State Party shall, within the first year after entry into force of this Treaty for that State Party, in accordance with Article 22, provide an initial report to the Secretariat of measures undertaken in order to implement this Treaty, including national laws, national control lists and other regulations and administrative measures. Each State Party shall report to the Secretariat on any new measures undertaken in order to implement this Treaty, when appropriate. Reports shall be made available, and distributed to States Parties by the Secretariat.

2. States Parties are encouraged to report to other States Parties, through the Secretariat, information on measures taken that have been proven effective in addressing the diversion of transferred conventional arms covered under Article 2 (1).

3. Each State Party shall submit annually to the Secretariat by 31 May a report for the preceding calendar year concerning authorized or actual exports and imports of conventional arms covered under Article 2 (1). Reports shall be made available, and distributed to States Parties by the Secretariat. The report submitted to the Secretariat may contain the same information submitted by the State Party to relevant United Nations frameworks, including the United Nations Register of Conventional Arms. Reports may exclude commercially sensitive or national security information.

Article 14

Enforcement

Each State Party shall take appropriate measures to enforce national laws and regulations that implement the provisions of this Treaty.

Article 15

International Cooperation

1. States Parties shall cooperate with each other, consistent with their respective security interests and national laws, to effectively implement this Treaty.

2. States Parties are encouraged to facilitate international cooperation, including exchanging information on matters of mutual interest regarding the implementation and application of this Treaty pursuant to their respective security interests and national laws.

3. States Parties are encouraged to consult on matters of mutual interest and to share information, as appropriate, to support the implementation of this Treaty.

4. States Parties are encouraged to cooperate, pursuant to their national laws, in order to assist national implementation of the provisions of this Treaty, including through sharing information regarding illicit activities and actors and in order to prevent and eradicate diversion of conventional arms covered under Article 2 (1).

5. States Parties shall, where jointly agreed and consistent with their national laws, afford one another the widest measure of assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to violations of national measures established pursuant to this Treaty.

6. States Parties are encouraged to take national measures and to cooperate with each other to prevent the transfer of conventional arms covered under Article 2 (1) becoming subject to corrupt practices.

7. States Parties are encouraged to exchange experience and information on lessons learned in relation to any aspect of this Treaty.

Article 16

International Assistance

1. In implementing this Treaty, each State Party may seek assistance including legal or legislative assistance, institutional capacity-building, and technical, material or financial assistance. Such assistance may include stockpile management, disarmament, demobilization and reintegration programmes, model legislation, and effective practices for implementation. Each State Party in a position to do so shall provide such assistance, upon request.

2. Each State Party may request, offer or receive assistance through, inter alia, the United Nations, international, regional, subregional or national organizations, non-governmental organizations, or on a bilateral basis.

3. A voluntary trust fund shall be established by States Parties to assist requesting States Parties requiring international assistance to implement this Treaty. Each State Party is encouraged to contribute resources to the fund.

Article 17

Conference of States Parties

1. A Conference of States Parties shall be convened by the provisional Secretariat, established under Article 18, no later than one year following the entry into force of this Treaty and thereafter at such other times as may be decided by the Conference of States Parties.

2. The Conference of States Parties shall adopt by consensus its rules of procedure at its first session.

3. The Conference of States Parties shall adopt financial rules for itself as well as governing the funding of any subsidiary bodies it may establish as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat. At each ordinary session, it shall adopt a budget for the financial period until the next ordinary session.

4. The Conference of States Parties shall:

(a) Review the implementation of this Treaty, including developments in the field of conventional arms;

(b) Consider and adopt recommendations regarding the implementation and operation of this Treaty, in particular the promotion of its universality;

(c) Consider amendments to this Treaty in accordance with Article 20;

(d) Consider issues arising from the interpretation of this Treaty;

(e) Consider and decide the tasks and budget of the Secretariat;

(f) Consider the establishment of any subsidiary bodies as may be necessary to improve the functioning of this Treaty; and

(g) Perform any other function consistent with this Treaty.

5. Extraordinary meetings of the Conference of States Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of States Parties, or at the written request of any State Party provided that this request is supported by at least two-thirds of the States Parties.

Article 18

Secretariat

1. This Treaty hereby establishes a Secretariat to assist States Parties in the effective implementation of this Treaty. Pending the first meeting of the Conference of States Parties, a provisional Secretariat will be responsible for the administrative functions covered under this Treaty.

2. The Secretariat shall be adequately staffed. Staff shall have the necessary expertise to ensure that the Secretariat can effectively undertake the responsibilities described in paragraph 3.

3. The Secretariat shall be responsible to States Parties. Within a minimized structure, the Secretariat shall undertake the following responsibilities:

(a) Receive, make available and distribute the reports as mandated by this Treaty;

(b) Maintain and make available to States Parties the list of national points of contact;

(c) Facilitate the matching of offers of and requests for assistance for Treaty implementation and promote international cooperation as requested;

(d) Facilitate the work of the Conference of States Parties, including making arrangements and providing the necessary services for meetings under this Treaty; and

(e) Perform other duties as decided by the Conferences of States Parties.

Article 19

Dispute Settlement

1. States Parties shall consult and, by mutual consent, cooperate to pursue settlement of any dispute that may arise between them with regard to the interpretation or application of this Treaty including through negotiations, mediation, conciliation, judicial settlement or other peaceful means.

2. States Parties may pursue, by mutual consent, arbitration to settle any dispute between them, regarding issues concerning the interpretation or application of this Treaty.

Article 20

Amendments

1. Six years after the entry into force of this Treaty, any State Party may propose an amendment to this Treaty. Thereafter, proposed amendments may only be considered by the Conference of States Parties every three years.

2. Any proposal to amend this Treaty shall be submitted in writing to the Secretariat, which shall circulate the proposal to all States Parties, not less than 180 days before the next meeting of the Conference of States Parties at which amendments may be considered pursuant to paragraph 1. The amendment shall be considered at the next Conference of States Parties at which amendments may be considered pursuant to paragraph 1 if, no later than 120 days after its circulation by the Secretariat, a majority of States Parties notify the Secretariat that they support consideration of the proposal.

3. The States Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall, as a last resort, be adopted by a three-quarters majority vote of the States Parties present and voting at the meeting of the Conference of States Parties. For the purposes of this Article, States Parties present and voting means States Parties present and casting an affirmative or negative vote. The Depositary shall communicate any adopted amendment to all States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for each State Party that has deposited its instrument of acceptance for that amendment, ninety days following the date of deposit with the Depositary of the instruments of acceptance by a majority of the number of States Parties at the time of the adoption of the amendment. Thereafter, it shall enter into force for any remaining State Party ninety days following the date of deposit of its instrument of acceptance for that amendment.

Article 21

Signature, Ratification, Acceptance, Approval or Accession

1. This Treaty shall be open for signature at the United Nations Headquarters in New York by all States from 3 June 2013 until its entry into force.

2. This Treaty is subject to ratification, acceptance or approval by each signatory State.

3. Following its entry into force, this Treaty shall be open for accession by any State that has not signed the Treaty.

4. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

Article 22

Entry into Force

1. This Treaty shall enter into force ninety days following the date of the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance or approval with the Depositary.

2. For any State that deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession subsequent to the entry into force of this Treaty, this Treaty shall enter into force for that State ninety days following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 23

Provisional Application

Any State may at the time of signature or the deposit of instrument of its ratification, acceptance, approval or accession, declare that it will apply provisionally Article 6 and Article 7 pending the entry into force of this Treaty for that State.

Article 24

Duration and Withdrawal

1. This Treaty shall be of unlimited duration.

2. Each State Party shall, in exercising its national sovereignty, have the right to withdraw from this Treaty. It shall give notification of such withdrawal to the Depositary, which shall notify all other States Parties. The notification of withdrawal may include an explanation of the reasons for its withdrawal. The notice of withdrawal shall take effect ninety days after the receipt of the notification of withdrawal by the Depositary, unless the notification of withdrawal specifies a later date.

3. A State shall not be discharged, by reason of its withdrawal, from the obligations arising from this Treaty while it was a Party to this Treaty, including any financial obligations that it may have accrued.

Article 25

Reservations

1. At the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, each State may formulate reservations, unless the reservations are incompatible with the object and purpose of this Treaty.

2. A State Party may withdraw its reservation at any time by notification to this effect addressed to the Depositary.

Article 26

Relationship with other international agreements

1. The implementation of this Treaty shall not prejudice obligations undertaken by States Parties with regard to existing or future international agreements, to which they are parties, where those obligations are consistent with this Treaty.

2. This Treaty shall not be cited as grounds for voiding defence cooperation agreements concluded between States Parties to this Treaty.

Article 27

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Treaty.

Article 28

Authentic Texts

The original text of this Treaty, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

DONE IN NEW YORK on this day of 28th March 2013.

Ugovor o trgovini naoružanjem

Preambula

Države članice ovog ugovora,

Rukovođene ciljevima i principima Povelje Ujedinjenih nacija,

Podsećajući na član 26. Povelje Ujedinjenih nacija koji ima za cilj podsticanje uspostavljanja i očuvanja mira i bezbednosti u svetu uz što manje rasipanja ljudskih i ekonomskih resursa u svetu na naoružanje,

Ističući potrebu da se spreči i iskoreni nedozvoljena trgovina konvencionalnim naoružanjem i spreči njegovo dospevanje na ilegalno tržište, odnosno da se spreči njegovo nedozvoljeno korišćenje od strane krajnjih korisnika, uključujući za vršenje terorističkih akata,

Uvažavajući legitimne političke, bezbednosne, ekonomske i komercijalne interese država u međunarodnoj trgovini konvencionalnim naoružanjem,

Ponovo potvrđujući suvereno pravo svake države da reguliše i kontroliše konvencionalno naoružanje isključivo u okviru svoje teritorije, u skladu sa svojim pravnim i ustavnim poretom,

Konstatujući da mir i bezbednost, razvoj i ljudska prava predstavljaju stubove sistema Ujedinjenih nacija i temelje kolektivne bezbednosti i uviđajući da su razvoj, mir i bezbednost, kao i ljudska prava, međusobno povezani i da se uzajamno jačaju,

Podsećajući na Smernice Komisije za razoružanje Ujedinjenih nacija u vezi sa međunarodnim transferom naoružanja u okviru rezolucije Generalne skupštine 46/36N od 6. decembra 1991. godine,

Konstatujući doprinos Akcionog programa UN za sprečavanje, suzbijanje i iskorenjivanje svih vidova nedozvoljene trgovine malim i lakim oružjem, kao i Protokola o borbi protiv nedozvoljene proizvodnje i prometa vatrenog oružja, njegovih delova i komponenata, kao i municije, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih nacija o borbi protiv prekograničnog organizovanog kriminala, kao i Međunarodnog mehanizma kojim se državama omogućava da blagovremeno i pouzdano identifikuju i prate tok malog i lakog naoružanja,

Svesne bezbednosnih, socijalnih, ekonomskih i humanitarnih posledica nelegalne i neregulisane trgovine konvencionalnim naoružanjem,

Imajući u vidu da civili, posebno žene i deca, predstavljaju ogromnu većinu stanovništva koje je teško pogođeno oružanim sukobima i oružanim nasiljem,

Uviđajući takođe izazove s kojima su suočene žrtve oružanog sukoba, kao i njihovu potrebu za adekvatnim zbrinjavanjem, rehabilitacijom i socijalnom i ekonomskim uključivanjem,

Ističući da ništa u ovom ugovoru ne sprečava države da održavaju i donose dodatne efikasne mere u cilju daljeg unapređenja predmeta i cilja ovog ugovora,

Imajući u vidu da legitimna trgovina i zakonito vlasništvo, kao i upotreba određenog konvencionalnog naoružanja za rekreativne, kulturne, istorijske i sportske aktivnosti, gde su takva trgovina, vlasništvo i upotreba dozvoljeni odnosno zaštićeni zakonom,

Svesne i uloge koju regionalne organizacije mogu igrati u pružanju pomoći državama članicama, na njihov zahtev, u primeni ovog ugovora,

Potvrđujući dobrovoljnu i aktivnu ulogu koju civilno društvo, uključujući nevladine organizacije i struka mogu imati u podizanju svesti o predmetu i cilju ovog ugovora, kao i podršci njegovoj primeni,

Konstatujući da regulisanje međunarodne trgovine konvencionalnim naoružanjem i sprečavanje njegovog preusmeravanja ne treba da ometa međunarodnu saradnju i legitimnu trgovinu sredstvima, opremom i tehnologijom u miroljubive svrhe,

Ističući da je poželjno postići opšte prihvatanje ovog ugovora,

Rešene da deluju u skladu sa sledećim principima;

Principi

- Prirodno pravo svih država na individualnu i kolektivnu samoodbranu, kako je predviđeno članom 51. Povelje Ujedinjenih nacija;
- Rešavanje međunarodnih sporova mirnim putem, ne ugrožavajući time međunarodni mir, bezbednost i pravdu, shodno članu 2(3) Povelje Ujedinjenih nacija;
- Uzdržavajući se od pretnje silom odnosno upotrebe sile u međunarodnim odnosima protiv teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti bilo koje države, ili na bilo koji način koji nije u skladu sa ciljevima Ujedinjenih nacija, shodno članu 2(4) Povelje Ujedinjenih nacija;
- Nemešanje u pitanja koja suštinski podležu unutrašnjoj jurisdikciji bilo koje države, shodno članu 2 (7) Povelje Ujedinjenih nacija;
- Poštovanje i obezbeđivanje poštovanja međunarodnog humanitarnog prava u skladu, između ostalog, sa Ženevskim konvencijama iz 1949. godine, kao i poštovanje i obezbeđivanje poštovanja ljudskih prava, u skladu, između ostalog, sa Poveljom Ujedinjenih nacija i Opštom deklaracijom o ljudskim pravima;
- Odgovornost svih država da, u skladu sa svojim međunarodnim obavezama, efikasno regulišu međunarodnu trgovinu konvencionalnim naoružanjem, sprečavaju njegovo preusmeravanje, kao i da je primarna odgovornost svih država da uspostavljanju i primenjuju svoj sistem unutrašnje kontrole;
- Poštovanje legitimnog interesa država da nabavljaju konvencionalno naoružanje radi realizovanja svog prava na samoodbranu i za mirovne operacije; kao i da proizvode, izvoze, uvoze i vrše transfer konvencionalnog naoružanja;
- Primena ovog ugovora na dosledan i objektivna način, bez diskriminacije.

Saglasile su se o sledećem:

Član 1.

Cilj i svrha

Cilj ovog ugovora je:

- uspostavljanje najviših mogućih zajedničkih međunarodnih standarda u cilju regulisanja ili boljeg regulisanja međunarodne trgovine konvencionalnim naoružanjem;
  - sprečavanje i iskorenjivanje nedozvoljene trgovine konvencionalnim naoružanjem i sprečavanje njegovog preusmeravanja;
- u cilju:
- doprinosa svetskom i regionalnom miru, bezbednosti i stabilnosti;

- ublažavanja ljudske patnje;
- unapređenja saradnje, transparentnosti i odgovornog delovanja država članica u međunarodnoj trgovini konvencionalnim naoružanjem, jačajući time poverenje među njima;

Član 2.

Kategorije na koje se Ugovor primenjuje

1. Ovaj ugovor se primenjuje na sve vrste konvencionalnog naoružanja u okviru sledećih kategorija:
  - (a) borbenih tenkova;
  - (b) oklopnih borbenih vozila;
  - (v) artiljerijskih sistema velikog kalibra;
  - (g) borbenih vazduhoplova;
  - (d) jurišnih helikoptera;
  - (đ) ratnih brodova;
  - (e) raketnih projektila i lansera; i
  - (ž) malokalibarskog i lakog naoružanja.
2. Za svrhe ovog ugovora, poslovi međunarodne trgovine obuhvataju izvoz, uvoz, tranzit, pretovar i posredovanje (u daljem tekstu: transfer),
3. Ovaj ugovor se ne odnosi na međunarodni transfer konvencionalnog naoružanja od strane i u ime neke države članice za sopstvene potrebe pod uslovom da konvencionalno naoružanje ostane u vlasništvu te države članice.

Član 3.

Municija

Svaka država članica uspostavlja i održava nacionalni sistem kontrole u cilju uređenja izvoza municije koja se ispaljuje, lansira, izbacuje ili polaže iz konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1), i primenjuje odredbe čl. 6. i 7. pre odobravanja izvoza takve municije.

Član 4.

Delovi i komponente

Svaka država članica uspostavlja i održava svoj nacionalni sistem kontrole u cilju uređenja izvoza delova i komponenti kada se izvoz vrši u obliku kojim se obezbeđuje sposobnost sklapanja konvencionalnog oružja u smislu člana 2 (1) i primenjuju odredbe čl. 6. i 7. pre odobravanja izvoza takvih delova i komponenti.

Član 5.

Opšta primena

1. Svaka država članica primenjuje ovaj ugovor dosledno, objektivno i bez diskriminacije, rukovodeći se principima navedenim u ovom ugovoru.

2. Svaka država članica uspostavlja i održava svoj nacionalni sistem kontrole, uključujući i nacionalnu kontrolnu listu u cilju sprovođenja odredaba ovog ugovora.

3. Svaka država članica se podstiče da odredbe ovog ugovora primenjuje na najširi raspon konvencionalnog naoružanja. Nacionalne definicije bilo koje od kategorija obuhvaćenih članom 2 (1) (a) do (e) ne smeju da idu ispod opisa korišćenog u Registru konvencionalnog naoružanja UN u vreme stupanja na snagu ovog ugovora. Što se tiče kategorije obuhvaćene članom 2 (1) (ž), nacionalne definicije ne smeju ići ispod opisa korišćenih u odgovarajućim instrumentima UN u vreme stupanja na snagu ovog ugovora.

4. Svaka država članica, u skladu sa svojim unutrašnjim zakonodavstvom, dostavlja svoju nacionalnu kontrolnu listu Sekretarijatu koji je stavlja na uvid ostalim državama članicama. Države članice se podstiču da svoje kontrolne liste stave na uvid javnosti.

5. Svaka država članica preduzima one mere koje su neophodne za sprovođenje odredaba ovog ugovora i određuje nadležne nacionalne organe u cilju obezbeđenja efikasnog i transparentnog nacionalnog kontrolnog sistema kojim se uređuje transfer konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) kao i proizvoda obuhvaćenih čl. 3. i

6. Svaka država članica utvrđuje jedno ili više nacionalnih tela za kontakt u cilju razmene informacija o pitanjima vezanim za primenu ovog ugovora. Svaka država članica obaveštava Sekretarijat, formiran na osnovu člana 18, o svojem nacionalnom telu/svojim nacionalnim telima za kontakt i stalno ažurira tu informaciju.

Član 6.

Zabrane

1. Država članica ne sme da odobri bilo kakav transfer konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) ili proizvoda obuhvaćenih članom 3, odnosno članom 4, ako je to u suprotnosti sa njenim obavezama u skladu sa merama koje je doneo Savet bezbednosti UN postupajući shodno Glavi VII Povelje UN, posebno u vezi sa embargom na oružje.

2. Država članica ne sme da odobri bilo kakav transfer konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) ili proizvoda obuhvaćenih članom 3, odnosno članom 4, ako je to u suprotnosti sa njenim međunarodnim obavezama u toj oblasti prema međunarodnim sporazumima čija je članica, posebno onim sporazumima koji se odnose na transfer, odnosno nedozvoljenu trgovinu konvencionalnim naoružanjem.

3. Država članica ne sme da odobri bilo kakav transfer konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) ili proizvoda obuhvaćenih članom 3, odnosno članom 4, ako u vreme izdavanja odobrenja ima saznanja da će oružje, odnosno ti proizvodi biti korišćeni za vršenje genocida, zločina protiv čovečnosti, teških povreda Ženevskih konvencija iz 1949. godine, napade usmerene protiv civilnih objekata, odnosno civila koji su zaštićeni kao takvi, odnosno drugih ratnih zločina definisanih međunarodnim sporazumima čija je ona članica.

Član 7.

Izvoz i ocenjivanje izvoza

1. Ako izvoz nije zabranjen članom 6, svaka država članica izvoznica, pre nego što izda odobrenje za izvoz konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1), odnosno proizvoda obuhvaćenih članom 3, odnosno članom 4, u skladu sa svojom

nadležnošću i nacionalnim kontrolnim sistemom, objektivno i bez diskriminacije, vodeći računa o relevantnim faktorima, uključujući i podatke koje dostavlja država uvoznica shodno članu 8 (1), vrši ocenu potencijala konvencionalnog naoružanja, odnosno proizvoda da:

- (a) doprinesu, odnosno ugroze mir i bezbednost;
- (b) može biti korišćeno za:
  - (i) vršenje, odnosno olakšavanje vršenja teške povrede međunarodnog humanitarnog prava;
  - (ii) vršenje, odnosno olakšavanje vršenja teške povrede međunarodnog prava ljudskih prava;
  - (iii) vršenje, odnosno olakšavanje vršenja nekog akta koji predstavlja krivično delo prema međunarodnim konvencijama, odnosno protokolima koji se odnose na terorizam čija je članica država izvoznica; ili
  - (iv) vršenje, odnosno olakšavanje vršenja nekog akta koji predstavlja krivično delo prema međunarodnim konvencijama odnosno protokolima koji se odnose na prekogranični organizovani kriminal čija je članica država izvoznica.

2. Država članica izvoznica razmatra i da li bi se nekim merama mogli ublažiti rizici navedeni u tačkama (a), odnosno (b) stava 1, kao što su mere jačanja poverenja, odnosno zajednički izrađeni i usaglašeni programi država izvoznica i država uvoznica.

3. U slučaju da, po izvršenoj proceni i razmatranju raspoloživih mera ublažavanja, država članica izvoznica utvrdi da postoji prekomerni rizik od bilo kakvih negativnih posledica iz stava 1, država članica izvoznica neće odobriti takav izvoz.

4. Prilikom vršenja procene država članica izvoznica uzima u obzir i rizik od konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1), odnosno proizvoda obuhvaćenih članom 3, odnosno članom 4. koji se koriste za vršenje, odnosno olakšavanje vršenja teških dela rodno zasnovanog nasilja, odnosno nasilja nad ženama i decom.

5. Svaka država članica izvoznica preduzima mere da sva odobrenja izvoza konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1), odnosno proizvoda obuhvaćenih članom 3, odnosno članom 4. budu detaljna i izdata pre izvoza.

6. Svaka država članica izvoznica, na zahtev, stavlja na uvid relevantne podatke o predmetnom odobrenju državi članici uvoznici, kao i državama članicama tranzita, odnosno pretovara, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, praksom odnosno politikom.

7. U slučaju da, po izdavanju odobrenja, neka država članica izvoznica dođe u posed novih relevantnih podataka, ona se podstiče da preispita izdato odobrenje pošto obavi konsultacije, po potrebi, sa državom uvoznicom.

Član 8.

Uvoz

1. Svaka država članica uvoznica preduzima mere za obezbeđenje odgovarajućih i relevantnih podataka, na zahtev, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, državi članici izvoznici kako bi pomogla državi članici izvoznici da izvrši nacionalnu izvoznju procenu u skladu sa članom 7. Takve mere mogu da uključe i dokumentaciju o krajnjem korišćenju, odnosno krajnjem korisniku.

2. Svaka država članica uvoznica preduzima mere koje joj omogućavaju da uredi, tamo gde je to potrebno, u okviru svoje jurisdikcije, uvoz konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1). Takve mere mogu da obuhvate i režime uvoza.

3. Svaka država članica uvoznica može da zatraži informacije od države članice izvoznice o eventualnim izvoznim dozvolama koje su u toku ili koje su izdate u onim slučajevima kada je država članica uvoznica i zemlja krajnje destinacije.

Član 9.

Tranzit odnosno pretovar

Svaka država članica preduzima odgovarajuće mere u cilju regulisanja, gde je to potrebno i izvodljivo, tranzita, odnosno pretovara u okviru svoje nadležnosti konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) preko svoje teritorije u skladu sa međunarodnim pravom u ovoj oblasti.

Član 10.

Posredovanje

Svaka država članica preduzima mere, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, da reguliše posredovanje u okviru svoje nadležnosti u oblasti konvencionalnog naoružanja u smislu člana.

2 (1). Takve mere mogu obuhvatiti i zahtev da se posrednici registruju, odnosno pribave pismeno odobrenje za bavljenje posredničkim poslovima.

Član 11.

Preusmeravanje

1. Svaka država članica uključena u transfer konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) preduzima mere u cilju sprečavanje njegovog preusmeravanja.

2. Država članica izvoznica nastoji da spreči preusmeravanje transfera konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) preko svog nacionalnog sistema kontrole, uspostavljenog u skladu sa članom 5 (2), procenjujući rizik od preusmeravanja izvoza i razmatrajući uspostavljanje mera ublažavanja, kao što su mere za izgradnju poverenja ili zajednički izrađeni i usaglašeni programi država izvoznica i uvoznica. Ostale preventivne mere mogu biti, gde je to moguće: analiziranje strana uključenih u izvoz, zahtevanje dodatne dokumentacije, uverenja, garancija, ne- odobravanje izvoza ili druge odgovarajuće mere.

3. Države članice uvoza, tranzita, pretovara i izvoza sarađuju i razmenjuju informacije, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, gde je to moguće i izvodljivo, u cilju smanjenja rizika od preusmeravanja transfera konvencionalnog naoružanja u smislu članu 2 (1).

4. Ako država članica otkrije da je došlo do preusmeravanja transfera konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1), ta država članica preduzima odgovarajuće mere, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i u skladu sa međunarodnim pravom, u cilju rešavanja takvog preusmeravanja. Takve mere mogu obuhvatiti upozoravanje potencijalno pogođenih država članica, ispitivanje preusmerenih isporuka takvog konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1), i preduzimanje mera praćenja putem istrage i sprovođenja zakona.

5. U cilju boljeg razumevanja i sprečavanja preusmeravanja transfera konvencionalnog naoružanja u smislu članu 2 (1), države članice se podstiču na međusobnu razmenu relevantnih informacija o efikasnim merama za rešavanje

takvog preusmeravanja. Takve informacije mogu da obuhvate podatke o ilegalnim aktivnostima, uključujući korupciju, međunarodne puteve ilegalne trgovine, ilegalne posrednike, izvore ilegalnog snabdevanja, metode sakrivanja, zajednička mesta otpreme, odnosno destinacije koje koriste organizovane grupe koje se bave preusmeravanjem.

6. Države članice se podstiču na podnošenje izveštaja drugim državama članicama, preko Sekretarijata, o preduzetim merama u rešavanju preusmeravanja transfera konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1).

Član 12.

Vođenje evidencije

1. Svaka država članica treba da vodi evidenciju, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima, o izdavanju izvoznih dozvola ili stvarno realizovanog izvoza konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1).

2. Svaka država članica se podstiče na vođenje evidencije konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) čiji se transfer vrši na njenu teritoriju, kao krajnju destinaciju, odnosno za koje je izdato odobrenje o tranzitu odnosno pretovaru na teritoriju koja je pod njenom jurisdikcijom.

3. Svaka država članica se podstiče da uključi u tu evidenciju: količinu, vrednost, model/tip, odobrene međunarodne transfere konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1), konvencionalno naoružanje čiji je transfer stvarno realizovan, podatke o državi(ama) izvoznici(ama), državi(ama) uvoznici(ama), državi(ama) tranzita i pretovara, i krajnje korisnike, po potrebi.

4. Evidencija se čuva najmanje deset godina.

Član 13.

Podnošenje izveštaja

1. Svaka država članica, u prvoj godini po stupanju na snagu ovog ugovora u odnosu na nju, u skladu sa članom 22, obezbeđuje inicijalni izveštaj Sekretarijatu o merama koje se preduzimaju u cilju sprovođenja ovog ugovora, uključujući i nacionalne zakone, nacionalne kontrolne liste i druge propise i administrativne mere. Svaka država članica izveštava Sekretarijat o eventualnim novim merama koje se preduzimaju u cilju sprovođenja ovog ugovora, po potrebi. Izveštaje Sekretarijat dostavlja na uvid i distribuira državama članicama.

2. Države članice se podstiču da izveštavaju druge države članice, preko Sekretarijata, o merama koje su dokazano efikasne u rešavanju preusmeravanja transfera konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1).

3. Svaka država članica dostavlja jednom godišnje Sekretarijatu do 31. maja izveštaj za prethodnu kalendarsku godinu o ovlašćenom ili stvarno realizovanom izvozu i uvozu konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1). Izveštaje Sekretarijat dostavlja na uvid i distribuira državama članicama. Izveštaj koji se podnosi Sekretarijatu može da sadrži iste podatke koje je ta država članica dostavila prema relevantnim okvirima Ujedinjenih nacija, uključujući UN Registar klasičnog naoružanja. Izveštaji mogu izuzeti komercijalno osetljive, odnosno nacionalne bezbednosne podatke.

Član 14.

Sprovođenje

Svaka država članica preuzima odgovarajuće mere radi sprovođenja nacionalnih zakona i propisa kojima se sprovode odredbe ovog ugovora.

Član 15.

Međunarodna saradnja

1. Države članice međusobno sarađuju, u skladu sa svojim bezbednosnim interesima i nacionalnim zakonima, u cilju efikasne primene ovog ugovora.

2. Države članice se podstiču da unapređuju međunarodnu saradnju, uključujući razmenu informacija o pitanjima od zajedničkog interesa u vezi sa sprovođenjem i primenom ovog ugovora u skladu sa svojim bezbednosnim interesima i nacionalnim zakonima.

3. Države članice se podstiču na konsultacije o pitanjima od zajedničkog interesa i na razmenu informacija, po potrebi, u cilju podrške sprovođenju ovog ugovora.

4. Države članice se podstiču na saradnju, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, kako bi pomogle unutrašnju primenu odredaba ovog ugovora, i kroz razmenu informacija u pogledu nezakonitih aktivnosti i aktera a u cilju sprečavanja i eliminisanja preusmeravanja konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1).

5. Države članice će, tamo gde je zajednički dogovoreno i u skladu sa svojim nacionalnim zakonima, pružiti jedna drugoj najveću moguću pomoć u istrazi, krivičnom gonjenju i sudskim postupcima u vezi sa nepoštovanjem nacionalnih mera utvrđenih u skladu sa ovim ugovorom.

6. Države članice se podstiču na preduzimanje nacionalnih mera i na međusobnu saradnju kako bi se sprečilo da transfer konvencionalnog naoružanja u smislu člana 2 (1) tako postane predmet koruptivnih radnji.

7. Države članice se podstiču na razmenu iskustava i informacija o poukama koje su izvučene u vezi sa bilo kojim aspektom ovog ugovora.

Član 16.

Međunarodna pomoć

1. U primeni ovog ugovora, svaka država članica može da zatraži pomoć, uključujući pravnu ili zakonodavnu pomoć, izgradnju institucionalnih kapaciteta, kao i tehničku, materijalnu odnosno finansijsku pomoć. Takva pomoć može obuhvatiti upravljanje zalihama, razoružanje, demobilizaciju i programe reintegracije, model zakonodavstva i efikasne prakse za implementaciju. Svaka država članica koja je u poziciji da to uradi treba, na zahtev, da pruži takvu pomoć.

2. Svaka država članica može tražiti, ponuditi ili dobiti pomoć preko, između ostalog, Ujedinjenih nacija, međunarodnih, regionalnih, subregionalnih ili nacionalnih organizacija, nevladinih organizacija, ili na bilateralnoj osnovi.

3. Države članice će osnovati dobrovoljni fond za pomoć državama članicama koje traže međunarodnu pomoć za sprovođenje ovog ugovora. Svaka država članica se podstiče da opredeli sredstva za taj fond.

Član 17.

Konferencija država članica

1. Konferenciju država članica organizuje privremeni sekretarijat, osnovan u skladu sa članom 18, najkasnije godinu dana od stupanja na snagu ovog ugovora, a nakon toga u roku koji odredi Konferencija država članica.

2. Konferencija država članica donosi svoj poslovnik o radu konsenzusom na svojoj prvoj sednici.

3. Konferencija država članica usvaja svoja finansijska pravila, reguliše finansiranje eventualnih pomoćnih tela koja može formirati, kao i finansijske odredbe o funkcionisanju Sekretarijata. Konferencija država članica na svakom redovnom zasedanju usvaja budžet za finansijski period do sledećeg redovnog zasedanja.

4. Konferencija država članica:

(a) razmatra primenu ovog ugovora, uključujući i razvoj situacije u oblasti konvencionalnog naoružanja;

(b) razmatra i usvaja preporuke za implementaciju i funkcionisanje ovog ugovora, posebno promociju njegove univerzalnosti;

(v) razmatra izmene i dopune ovog ugovora u skladu sa članom 20;

(g) razmatra pitanja koja proističu iz tumačenja ovog ugovora;

(d) razmatra i odlučuje o zadacima i budžetu Sekretarijata;

(đ) razmatra formiranje eventualnih pomoćnih tela koja mogu biti potrebna radi poboljšanja funkcionisanja ovog ugovora, i

(e) obavlja i druge funkcije u skladu sa ovim ugovorom.

4. Vanredni sastanci Konferencije država članica održavaju se u vremenskim rokovima kako to Konferencija država članica smatra neophodnim, ili na pismeni zahtev bilo koje države članice, pod uslovom da je taj zahtev podržalo najmanje dve trećine država članica.

Član 18.

Sekretarijat

1. Ovim ugovorom se formira Sekretarijat koji će pružati pomoć državama članicama u efikasnoj primeni ovog ugovora. Do održavanja prvog sastanka Konferencije država članica, privremeni sekretarijat će biti zadužen za obavljanje administrativnih poslova predviđenih ovim ugovorom.

2. Sekretarijat će biti adekvatno kadrovski popunjen. Osoblje Sekretarijata će posedovati neophodnu stručnost kako bi Sekretarijat mogao efikasno da obavlja zadatke predviđene u tački 3.

3. Sekretarijat polaže račun državama članicama. U okviru minimalnog opisa zadataka i poslova, Sekretarijat će imati sledeća zaduženja:

(a) prijem, obezbeđivanje uvida i distribucija izveštaja u skladu sa mandatom iz ovog ugovora;

(b) formiranje i stavljanje na uvid državama članicama liste nacionalnih organa za kontakt;

(v) posredovanje u usklađivanju ponuda i zahteva za pomoć u cilju sprovođenja Ugovora i unapređenje međunarodne saradnje, na zahtev;

(g) olakšavanje rada Konferencije država članica, uključujući organizovanje i obezbeđivanje neophodnih usluga za potrebe skupova predviđenih ovim ugovorom; i

(d) obavljanje drugih zadataka i poslova na osnovu odluka konferencija država članica.

Član 19.

Rešavanje sporova

1. Države članice se međusobno konsultuju i, na osnovu uzajamne saglasnosti, sarađuju u cilju rešavanja svakog spora koji među njima nastane u vezi sa tumačenjem, odnosno primenom ovog ugovora, uključujući putem pregovora, posredovanjem, mirenjem, sudskim rešavanjem spora, odnosno drugim miroljubivim sredstvima.

2. Strane mogu, na osnovu uzajamne saglasnosti, pristupiti arbitraži u cilju rešavanja bilo kog spora koji nastane među njima u vezi sa pitanjima koja se tiču tumačenja, odnosno primene ovog ugovora.

Član 20.

Izmene i dopune

1. Šest godina po stupanju na snagu ovog ugovora, svaka država članica može da predloži izmene ovog ugovora. Nakon toga, predložene izmene i dopune mogu se razmotriti isključivo na Konferenciji država članica svake treće godine.

2. Bilo koji predlog izmena i dopuna ovog ugovora mora se podneti u pismenom obliku Sekretarijatu koji ga dostavlja svim državama članicama najkasnije 180 dana pre održavanja sledećeg sastanka Konferencije država članica na kojoj mogu da se razmotre izmene i dopune, u skladu sa tačkom 1. Izmena se razmatra na sledećoj Konferenciji država članica na kojoj se mogu razmotriti izmene i dopune u skladu sa tačkom 1. ako, najkasnije 120 dana pre njegovog dostavljanja od strane Sekretarijata, većina država članica obavesti Sekretarijat da podržavaju razmatranje predloga.

3. Države članice će se maksimalno truditi da postignu konsenzus o svakoj izmeni i dopuni. Ako se iscrpe sve mogućnosti za postizanje konsenzusa i ne dođe do saglasnosti, ta izmena, kao poslednje sredstvo, će biti usvojena tročetvrtinskom većinom glasova država članica koje prisustvuju i izjašnjavaju se na sastanku Konferencije država članica. Za potrebe ovog člana, pod državama članicama koje su prisutne i glasaju podrazumevaju se države članice koje su prisutne i glasaju za odnosno protiv. Depozitar dostavlja svaku usvojenu izmenu i dopunu svim državama članicama.

4. Izmena i dopuna usvojena u skladu sa tačkom 3. stupa na snagu u odnosu na svaku državu članicu koja je deponovala svoj instrument o prihvatanju te izmene i dopune devedeset dana od datuma deponovanja kod depozitara instrumenta o prihvatanju od strane većine država članica u vreme usvajanja te izmene i dopune. Nakon toga, ta izmena i dopuna stupa na snagu u odnosu na bilo koju preostalu državu članicu devedeset dana od datuma deponovanja njenog instrumenta o prihvatanju te izmene i dopune.

Član 21.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvatanje, potvrđivanje odnosno pristupanje

1. Ovaj ugovor je otvoren za potpisivanje svim državama u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku počev od 3. juna 2013. godine do njegovog stupanja na snagu.
2. Ovaj ugovor podleže ratifikaciju, prihvatanju, odnosno potvrđivanju od strane svake države potpisnice.
3. Po stupanju na snagu ovaj ugovor će biti otvoren za pristupanje svakoj državi koja ga nije potpisala.
4. Instrumenti o ratifikaciji, prihvatanju, potvrđivanju, odnosno pristupanju se deponuju kod depozitara.

Član 22.

Stupanje na snagu

1. Ovaj ugovor stupa na snagu devedeset dana od datuma deponovanja pedesetog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odnosno potvrđivanju kod depozitara.
2. U odnosu na državu koja je deponovala svoj instrument o ratifikaciji, prihvatanju, potvrđivanju, odnosno pristupanju nakon stupanja na snagu Ugovora, ovaj ugovor stupa na snagu u odnosu na nju devedeset dana od datuma deponovanja njenog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, potvrđivanju, odnosno pristupanju.

Član 23.

Privremena primena

Svaka država, u vreme potpisivanja, odnosno deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, potvrđivanju, odnosno pristupanju, može da izjavi da će privremeno primenjivati čl. 6. i 7. do stupanja na snagu ovog ugovora u odnosu na tu državu.

Član 24.

Važenje i povlačenje

1. Ovaj ugovor ima neograničeno trajanje.
2. U vršenju svog nacionalnog suvereniteta svaka država članica ima pravo da se povuče iz ovog ugovora. Obaveštenje o povlačenju dostavlja depozitaru koji o tome obaveštava sve druge države članice. Obaveštenje o povlačenju može da sadrži i objašnjenje o razlozima za povlačenje. Obaveštenje o povlačenju stupa na snagu devedeset dana po prijemu obaveštenja o povlačenju od strane depozitara, osim u slučaju da se u obaveštenju o povlačenju ne navodi neki kasniji datum.
3. Država se povlačenjem ne oslobađa obaveza iz ovog ugovora dok je bila njegova članica, uključujući i finansijske obaveze koje su se eventualno nagomilale.

Član 25.

Rezerve

1. U vreme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, potvrđivanja, odnosno pristupanja, svaka država može da izjavi rezerve, osim ako su te rezerve nespojive sa predmetom i ciljem ovog ugovora.

2. Država članica može da povuče svoju rezervu u bilo koje vreme tako što će o tome uputiti obaveštenje depozitaru.

Član 26.

Odnos prema drugim međunarodnim sporazumima

1. Primenom ovog ugovora se ne prejudiciraju obaveze koje su države članice preuzele u postojećim, odnosno budućim međunarodnim sporazumima čije su članice, ako su te obaveze u skladu sa ovim ugovorom.

2. Ovaj ugovor se ne može navesti kao razlog za poništenje sporazuma o odbrambenoj saradnji koje su zaključile države članice ovog ugovora.

Član 27.

Depozitar

Depozitar ovog ugovora je generalni sekretar Ujedinjenih nacija.

Član 28.

Verodostojnost tekstova

Original teksta ovog ugovora čije su verzije na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku jednako verodostojne, deponovan je kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

SAČINJENO U NJUJORKU ovog dvadeset osmog dana marta dve hiljade i trinaeste godine.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Ugovora o trgovini naoružanjem (Arms Trade treaty) sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4) Ustava Republike Srbije, koji propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Ugovor o trgovini naoružanjem (Arms Trade treaty) usvojila je Generalna skupština Ujedinjenih nacija, velikom većinom glasova, 2. aprila 2013. godine, a otvoren je za potpisivanje 3. juna 2013. godine u sedištu Ujedinjenih nacija – Njujork, do njegovog stupanja na snagu.

Ugovor će stupiti na snagu devedeset dana nakon polaganja ratifikacionih instrumenta 50 država. Do sada je Ugovor potpisalo 118 država, a ratifikovala 41 država. U ime Republike Srbije, Ugovor je potpisao ambasador Republike Srbije pri Ujedinjenim nacijama – Njujork, 12. avgusta 2013. godine.

Sve države članice Evropske unije potpisale su Ugovor o trgovini naoružanjem, a najveći broj je već okončao i proces njegove ratifikacije.

Ugovor o trgovini naoružanjem je usvojen u skladu sa članom 26. Povelje Ujedinjenih nacija, shodno kojem se od država članica traži da unaprede uspostavljanje i održavanje međunarodnog mira i bezbednosti. Njegov sadržaj je razrađen u skladu sa smernicama Komisije Ujedinjenih nacija za razoružanje u vezi sa međunarodnim transferom oružja, koje je Generalna skupština UN usvojila Rezolucijom 46/36 H od 6. decembra 1991. godine.

Usvajanju ovog Ugovora prethodili su šestogodišnji pregovori koji su se vodili pod okriljem Ujedinjenih nacija. Pregovori su bili intenzivni i komplikovani, imajući u vidu prilično udaljene polazne početne pozicije nekih država u vezi sa jednim brojem ključnih pitanja obuhvaćenih Ugovorom.

Republika Srbija treba da sprovede proceduru usvajanja Zakona o potvrđivanju Ugovora o trgovini naoružanjem i time se pridruži onim državama članicama koje su to već učinile i na taj način doprinese njegovom što skorijem stupanju na snagu.

Usvojeni Ugovor o trgovini naoružanjem (ATT) rezultat je angažovanja velikog broja država članica Ujedinjenih nacija da se donese pravno obavezujući međunarodni dokument koji na sveobuhvatan način reguliše principe, kriterijume i zabrane kojim će se države rukovoditi prilikom odobravanja trgovine naoružanja, kao i tipa naoružanja na koje se dogovoreni principi i kriterijumi odnose.

Ugovor o trgovini naoružanjem potvrđuje pravo država da u skladu sa članom 51. Povelje Ujedinjenih nacija imaju neotuđivo pravo na individualnu ili kolektivnu samoodbranu, odnosno da ovaj Ugovor ni na koji način ne dovodi u pitanje pravo članica Ujedinjenih nacija da poseduju naoružanje za svoje odbrambene potrebe.

Ugovor o trgovini naoružanjem predstavlja međunarodno pravni obavezujući dokument kojim se, na globalnom nivou definišu kriterijumi, principi, zabrane i uvode novi standardi o kojim države članice treba da vode računa prilikom odobravanja dozvola za transfer konvencionalnog naoružanja. Po prvi put, članice Ujedinjenih nacija su se dogovorile o setu zajedničkih standarda i principa o pitanjima koja se

odnose na transfer naoružanja. Ugovor o trgovini naoružanjem ima za cilj, između ostalog, da trgovinu naoružanjem učini što kredibilnijom, sam proces transparentnijim, kao i da ojača saradnju između država i svede na što manje moguću meru mogućnosti za ilegalnom trgovinom.

Republika Srbija je jedna od značajnih proizvođača proizvoda namenske industrije, kao i njihov izvoznik. Potpisivanjem Ugovora o trgovini naoružanjem Republika Srbija će dalje ojačati svoje ukupne administrativne i druge kapacitete u ovoj oblasti i uključice se u grupu onih država koje u svemu izvršavaju svoje međunarodne obaveze u vezi sa transferom konvencionalnog naoružanja. Takođe, na ovaj način će potvrditi da u svemu sledi politiku, ciljeve i standarde Evropske unije u ovoj oblasti.

III. FINANSIJSKE OBAVEZE ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Izvršavanjem Ugovora o trgovini naoružanjem ne stvaraju se finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Potpisivanje, kao i primena Ugovora o trgovini naoružanjem ne iziskuje posebna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se Zakon o potvrđivanju Ugovora o trgovini naoružanjem donese po hitnom postupku, u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst), s obzirom da se radi o ispunjavanju međunarodnih obaveza Republike Srbije u oblasti trgovine naoružanjem.

Pored toga, Ugovor o trgovini naoružanjem ratifikovale su sve članice Evropske unije, kao i sve države susedi Republike Srbije (sa izuzetkom BiH).